

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk

25.04.2024

Klage over artikel på dr.dk

Du har den 25. marts 2024 klaget over en artikel på dr.dk med overskriften: 'Tobaksbranchen forudser ulovlig handel, hvis cigaretsalg forbydes: 'Det er deres klassiske greb at true" publiceret den 24. marts 2024.

Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen
Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR Kultur, Børn og Unge
Seniorkonsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR
Redaktionschef Lotte Stensgaard, DR Nyheder
Ledende redaktionschef Anders Emil Møller, DR Nyheder
Direktør Sandy French, DR Nyheder

Sagen kort

En læser klagede over en artikel om en undersøgelse fra TrygFonden om danskernes holdning til et forbud mod tobak. Klager fandt, at den citerede ekspertkilde udtalte sig uden for sit ekspertfelt. Det får klager ikke medhold i. Det er DR's ret at redigere stoffet og dermed lade en ekspert sige det, som eksperthen vil.

Gennemgang af sagen

Den 25. marts 2024 klager (herefter benævnt Klager) over en artikel bragt på dr.dk den 24. marts 2024. Klager skriver:

"Ifølge artiklen <https://www.dr.dk/nyheder/indland/tobaksbranchen-forudser-ulovlig-handel-hvis-cigaretsalg-forbydes-det-er-deres-anklages-tobaksindustrien-for-at-true>, idet overskriften fortsætter "Det er deres klassiske greb at true".

Citatet stammer fra den såkaldte ekspert professor Charlotta Pisinger, der ifølge artiklen skulle være en af landets førende eksperter på tobaks- og nikoteforebyggelse. Citatet, eller er en sammenskrivning af et større indlæg, lyder ifølge artiklen i sin helhed som følger:

- Det er et af deres klassiske greb at true med, at verden går under, og at vi bliver oversvømmet af illegale tobaksvarer, grænsehandlen går amok, eller hvad det nu er, siger hun."

Klager skriver endvidere: *"Min klager vedrører, at der ikke stilles kritiske spørgsmål til den såkaldte ekspert."* Specielt fremhæver Klager, at eksperthen stiller sig tvivlende over for, om der vil opstå et sort marked for tobak, hvis salget af tobak bliver forbudt. Det mener Klager er videnskabeligt og gennem eksempler bevist, at der gør. Klager skriver:

"Det er imidlertid ikke i orden, at journalisten ikke stiller kritiske spørgsmål til hende, men blot bringer hendes udsagn. Artiklen lever dermed ikke op til de journalistiske krav om objektivitet og fair behandling af begge parter."

DR svarer

Den 5. april 2024 svarer redaktør Laura Juul på vegne af ledende redaktionschef i DR Nyheder Lotte Stensgaard:

"Tak for din henvendelse. Vi sætter pris på, at du tager dig tid til at skrive ind med kommentarer til vores arbejde.

Det kan altid overvejes, hvilke og hvor mange spørgsmål der skal stilles til eksperter og andre kilder. Hvad angår tobaksrygning mener jeg imidlertid, at det må siges at være tilstrækkeligt dokumenteret, at dette er sundhedsskadeligt, hvorfor jeg ikke mener, der kan sættes spørgsmålstejn ved Charlotta Pisingers troværdighed og ekspertise på området.

Men du har en relevant pointe i, at det også havde været interessant at spørge mere konkret ind til de eksempler, du nævner.

Jeg er dog uenig i, at artiklen, som den foreligger, er i strid med DR's etiske retningslinjer eller ikke lever op til kravet om objektivitet og fair behandling af begge parter. Tobaksproducenternes direktør kommer således ganske meget til orde i artiklen og giver udtryk for denne parts holdninger."

Klager anker

Den 7. april 2024 anker Klager svaret fra DR til lytternes og seernes redaktør (herefter LSR). Klager redegør for sin utilfredshed og skriver blandt andet: *"Der er ingen, hverken i artiklen eller i korrespondancen, der sætter spørgsmålstegn ved at tobaksrygning er usundt."*

Klager påpeger tillige, at den citerede ekspertkilde ikke er ekspert i tobaks skadevirkning, men tobaks- og nikoteforebyggelse. Klager genfremsætter samme kritik af artiklen og skriver, at *"artiklen bliver dermed subjektiv og usaglig og uden den fornødne kritiske indgangsvinkel til den ene af de 2, der bidrager med udsagn."*

Den 8. april 2024 bekræfter LSR modtagelsen, og at sagen vil blive behandlet som en ankesag.

Procedure

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at en klage skal besvares inden for fire uger. Det er sket. Den skal være besvaret af den ansvarlige chef, hvilket også er tilfældet, da en redaktør har svaret på vegne af den ledende redaktionschef. Klagen skal forholde sig til temaet, hvilket ikke i fuldt omfang er tilfældet her, da der også svares på rygning og sundhed, hvilket ikke var Klagers pointe.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Det centrale i Klagers kritik af artiklen er, hvorvidt den medvirkende ekspertkilde udtaler sig om noget, som den medvirkende ikke er ekspert i artiklen om en undersøgelse af holdning til rygeforbud produceret af TrygFonden. Grundlæggende er det DR's ret at vælge de kilder, man ønsker, og DR vælger selv, hvad man vil citere dem for. Det er således ikke en overtrædelse af en etisk retningslinje, selv om en ekspert måtte udtale sig uden for sit felt og blev citeret for det. (kapitel 1 i DR's etiske retningslinjer om redigeringsretten). Tværtimod kan det være en væsentlig historie.

Ekspertkildens udsagn står ikke uimodsagt og dermed ensidigt. Som DR påpeger i svaret til Klager, så medvirker direktøren for tobaksindustrien og bliver her citeret for sin kritik af forslaget.

Konklusion og sammenfatning

En læser klagede over en artikel på dr.dk publiceret den 24. marts 2024 med overskriften 'Tobaksbranchen forudser ulovlig handel, hvis cigaretsalg forbydes: 'Det er deres klassiske greb at true'' Klageren mente, at den citerede ekspertkilde udtalte sig uden for sit ekspertområde og i strid med den økonomiske videnskab om de markeds-mæssige konsekvenser af et forbud mod tobak. DR beslutter dog selv i henhold til redigeringsretten, hvilke eksperter DR vil benytte, og hvad de citeres for. Derfor må Klagers kritik afvises.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 23. april 2024